

časa tajno izselili iz Sarajeva, a po ljudskem štetju se zopet povrnili v mesto. Lehko se tedaj vzame, da ima Sarajevo najmanj do 32.000 prebivalcev. Hiš ima Sarajevo 6110.

Znamenito je tudi mesto Travnik, ki stoji ravno v sredi Bosne na lepem travniškem polju na reki Lašvi; na severu tega mesta se vzdiguje planina Vlašić. Travnik se deli na dvoje: na trdnjavo in na mesto izpod nje. Trdnjava je jako stara, iz dōbe bosenskih kraljev; sezidana je na vznožji planine Vlašića in je branila mesto Lašvo, katero so sezidali stari Rimljani. Dolenje mesto je iz novejšega časa in je sezidano na istem mestu, kjer je bilo staro mesto Lašva. Travnik ima mnogo prodajalnic, kjer se prodaje blago iz Sarajeva, Trsta in Dunaja.

Travnik šteje preko 14.000 prebivalcev; večina so Mohamedanci. Še le pred nekoliko leti so si Srbi sezidali novo cerkev; tudi svojo šolo imajo. Odlikujejo se od vseh Bošnjakov s čisto obleko; tudi siromaki se čisto nosijo, posebno ženske se lepo oblačijo, ker so jako ponosne.

Bosna je bila 1465. l. od Turkov premagana; plemstvo se je vsled tega poturčilo in zato ohranilo svoja posestva, a ljudstvo je ostalo krščansko, izgubilo vse in strahovito trpelo od divjih poturčencev. Tukaj ni prostora, da bi vam na drobno popisal trpljenje in bēdo, katero so kristjani mnoga stoletja prebivali pod turškim gospodarstvom.

A zdaj je temu vse drugače. Turška oblast nad kristjani v Bosni in Hercegovini je zdrobljena od ōnega dne, ko je avstrijska vojska pod poveljništvom generala Filipovića prestopila deželne meje in slavno zmagala v 19. dan avgusta 1878. l., ko so naši vzeli Sarajevo, glavno mesto Bosne. Tako ste prišli lepa Bosna in Hercegovina v avstrijsko oblast in Avstrija si je s tem pridobila dve deželi, ki bodele pod modro vlado našega presvitlega cesarja gotovo v veliko korist naše državi.

I. T.

Zemlja se vrti.

Učitelj se v šoli otrokom razlagali, da solnce vedno mirno stoji, a zemlja se okolo solncea suče. Komaj so učitelj svoje lice obrnili proti tabli, pošeptá nevérni Matijček součencu Kajetanu v uho: „To pa že ne more biti resnica; le učitelju se vrti v glavi, da kaj tacega veruje.“ Kajetan ne reče ničesar, samó z roko mahne, češ, molči zdaj. — Iz šole se otroci odpravijo domov, preoblečejo se in pojužinajo. Po póludne se naša znanca snideta v ravnočar pokošenej dolini in naš nagajivi Matijček leže ondu na tla ter se vali po bregu nizdol. Privalivši se v dolino, hoče vstati, a vrto-
glav obsedi na tleh in slabo mu prihaja, ker se vse: griči in dolina, skala in drevo vrti okolo njega. Ko si pomore na nogi, reče resno svojemu tovarišu: „Zdaj verujem tudi jaz, da se zemlja vrti, saj vidim, kakó se vse suče okolo mene.“ Tovariš se mu smeje in reče: „Nikar ne misli, da se res stvari sučejo okolo tebe, to ti dela le vroča kri v glavi, tvoja pamet se vrti zdaj in se je vrtela tudi do póludne v šoli, ko ti ni bilo mogoče razumeti jasnih učiteljevih dokazov.“

Gr.